

Dobry sezon w ogrodnictwie

W 2012 r. zbiory owoców w Polsce, według przedwzrostkowego szacunku GUS z września, były o 8,5% wyższe niż w roku poprzednim i wyniosły 3,7 mln ton. Decydujący był wzrost o niemal 10% do 2,7 mln ton produkcji jabłek. Mniejsze były tylko zbiory truskawek i moreli. Produkcja warzyw, głównie w wyniku spadku powierzchni uprawy, obniżyła się o 8% do 4,4 mln ton. Najbardziej zmalały zbiory marchwi, buraków i cebuli. Produkcja warzyw spod osłon pozostała na poziomie ok. 770 tys. ton. Szacuje się, że w krajach UE zbiory owoców zmniejszyły się o 4% do 35,7 mln ton, a warzyw o ponad 2% do 60,5 mln ton – informują eksperci z Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB w analizie rynku owoców i warzyw*).

Autorzy opracowania zaznaczają, że produkcja przetworów owocowych w Polsce w sezonie 2012/13 zwiększy się w porównaniu z sezonem poprzednim o 3% i wyniesie 880 tys. ton. Wyższa będzie produkcja zagęszczanego soku jabłkowego, a obniży się owoców mrożonych i zagęszczonych soków wytwarzanych z owoców kolorowych. Produkcja przetworów warzywnych obniży się może z 1,08 do 1,06-1,07 mln ton. Produkcja mrożonych warzyw, głównie w wyniku spadku produkcji mrożonej cebuli, zmniejszy się z 570 do 565 tys. ton. Łączna produkcja soków pitnych, nektarów oraz napojów owocowych i owocowo-warzywnych pozostanie na poziomie 1,54-1,55 mln ton.

Wyższy eksport jabłek i pomidorów

Wyższy, niż w roku 2011/12, będzie eksport jabłek, zagęszczanego soku jabłkowego, a także pomidorów. Utrzyma się tendencja wzrostowa reeksportu owoców południowych. Eksport większości pozostałych owoców, warzyw i ich przetworów zmniejszy się, a najgłębszy będzie spadek zagranicznej sprzedaży kapusty i jej przetworów oraz truskawek i ich przetworów. Łączny wolumen

eksportu owoców, a także ich przetworów może być większy niż w sezonie 2011/12 i wyniesie odpowiednio 1135-1150 i 718-720 tys. ton. Eksport warzyw świeżych obniży się o ok. 7% do 380 tys. ton, a przetworów warzywnych spadnie o 3-4% do 528-530 tys. ton.

Mniej owoców południowych

Niższy będzie wolumen importu większości owoców strefy umiarkowanej – głównie jabłek i gruszek, a także zagęszczanego soku jabłkowego. Mniejsza podaż na rynku światowym spowoduje też spadek przywozu owoców południowych oraz ich przetworów. Wzrośnie tylko przywóz mrożonych owoców (głównie truskawek i malin) oraz zagęszczanego soku pomarańczowego. Wyższy niż w sezonie 2011/12 będzie import większości warzyw, a także ich przetworów. Obniży się jedynie, w wyniku głębokiego spadku produkcji w południowych krajach Europy i w Chinach, przywóz koncentratu pomidorowego. Import owoców zmniejszy się z 1,2 do 1,1 mln ton, a warzyw świeżych wzrośnie z 403 do 445-450 tys. ton. Łączny import przetworów owocowych i warzywnych obniży się z 506 do 490 tys. ton.

W obecnym sezonie, niższe niż w sezonie 2011/12, mogą być ceny eksportowe jabłek, zagęszczanego soku jabłkowego, a także porzeczek czarnych i ich przetworów (głównie mrożonek i zagęszczanego soku). Zwiększą się ceny większości pozostałych owoców, warzyw i ich przetworów, a największy będzie wzrost cen przetworów z wiśni, malin, truskawek oraz kapusty, cebuli i warzyw korzeniowych i przetworów z tych warzyw. O zwiększeniu cen w eksporcie przetworów z wiśni i malin zadecyduje przede wszystkim silny wzrost popytu na rynkach zagranicznych, a pozostałych produktów mniejsza podaż krajowa. Niższe, w wyniku wzrostu podaży na rynku światowym, będą ceny im-

portowe zagęszczanego soku pomarańczowego i jabłkowego, a także orzechów arachidowych i ich przetworów. Ceny importowe większości pozostałych przetworów, a także owoców i warzyw przekraczały będą poziom z ubiegłego sezonu. Najbardziej zwiększą się ceny w imporcie przetworów pomidorowych. Wzrost cen w obrotach światowych, a w konsekwencji w polskim imporcie (i eksporcie)

hamowany będzie utrzymaniem niskiego popytu na głównych rynkach zbytu – przede wszystkim w krajach UE.

Wyższe wpływy z eksportu

Łączne wpływy z eksportu owoców, warzyw i ich przetworów w sezonie obecnym będą o 6% wyższe, niż w sezonie 2011/12, i wyniosą 2,25 mld euro. Wartość importu zwiększy się o 2% do 1,88 mld euro. Dodatnie saldo handlu produktami tej grupy towarowej wzrośnie o 94 mln euro (34%) do 370 mln euro. Wartość eksportu owoców, warzyw i ich przetworów stanowiła będzie niemal 14% globalnych wpływów z eksportu produktów rolnych i spożywczych, wobec 13,2% w sezonie 2011/12, a łącznie z pieczarkami i ich przetworami odpowiednio 15,5 i 15,2%. W imporcie rolno-spożywczym udział owoców, warzyw i ich przetworów pozostanie na poziomie 14,5%.

Spośród owoców i warzyw sezonowych w 2012 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, niższe były jedynie ceny skupu porzeczek czarnych i czerwonych, a także papryki czerwonej oraz kalafiorów i brokułów. Najbardziej wzrosły ceny wiśni i truskawek, a także uprawianych pod osłonami pomidorów. W sezonie 2012/13 ceny większości warzyw gruntowych będą wyższe niż w sezonie poprzednim, a najbardziej wzrosną ceny skupu kapusty i cebuli. Nie zmieniają się znacząco ceny jabłek deserowych (choć ostateczny ich poziom zależał będzie od skali wzrostu popytu na rynkach zbytu w drugiej połowie sezonu). Obniżą się ceny jabłek przemysłowych.

Poprawa opłacalności większości owoców i warzyw

Po tegorocznych zbiorach poprawi się opłacalność produkcji większości owoców (poza porzeczkami czarnymi) oraz warzyw gruntowych i uprawianych pod osłonami. Różnice cen zbytu i kosztów surowca w produkcji większości przetworów owocowych i warzywnych nie będą znacząco odbiegały od poziomu z sezonu 2011/12. Różnice te zwiększą się jedynie wyraźnie w produkcji przetworów wytwarzanych z wiśni i malin.

Wyższe ceny detaliczne

Średnie ceny detaliczne owoców, warzyw oraz większości przetworów owocowych i warzywnych będą wyższe niż w sezonie 2011/12. Nie zmieniają się jedynie znacząco ceny detaliczne jabłek, a także większości soków pitnych. Konsekwencją wzrostu cen detalicznych będzie spadek spożycia większości owoców, warzyw i ich przetworów.

* Analizę rynku owoców i warzyw opracował Zespół w składzie: Bożena Nosecka, Anna Bugała, Irena Strojewska, Janusz Mierwiński, Tomasz Smoleński, Grażyna Stępka i Jan Świątlik (wszyscy z Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB) oraz Iwona Szczepaniak z Zakładu Ekonomiki Przemysłu Spożywczego IERiGŻ-PIB i Marek Dyngus z Biura Analiz i Programowania ARR.

